

**NIEUWE REALITEIT-
NIEUWE UITDAGINGEN**
SAMEN BOUWEN AAN EEN STERK WESTLAND

INHOUDSOPGAVE

Westland en haar omgeving	3
Thema Sterke economie	6
Thema Sociale kracht	10
Thema Aantrekkelijk Westland	14
Thema Eigentijdse dienstverlening	18
Thema Financiën	20
Ten slotte	22

WESTLAND EN HAAR OMGEVING

De fracties van CDA Westland, GemeenteBelang Westland, VVD Westland en Progressief Westland hebben elkaar gevonden in de ambitie om verder te bouwen aan een duurzame toekomst van Westland. Een toekomst waarin met realisme wordt omgegaan met de nieuwe werkelijkheid die bepalend is voor de rol van de gemeente en de beschikbare (financiële) middelen. Met het maken van noodzakelijk scherpe, maar weloverwogen keuzes en maximale inzet en creativiteit van gemeenteraad, burgers, verenigingen en bedrijfsleven willen wij als coalitiepartners bijdragen aan een uitnodigend vestigingsklimaat voor het bedrijfsleven, versterking van de Westlandse samenleving en een aantrekkelijke leefomgeving.

De visie 'Greenport Westland 2020', de 'Structuurvisie Westland 2025 - perspectief 2040', de sociaal-maatschappelijke visie 'Mijn Westland, ons Westland' en de visie 'Dienstverlening Dichtbij' zoals eerder door de gemeenteraad vastgesteld, blijven richtinggevend en kaderstellend voor de keuzes die wij maken.

Met de samenstelling van deze coalitie borgen we enerzijds de bestuurlijke continuïteit en anderzijds is bestuurlijke vernieuwing bereikt. De veranderde samenstelling van de coalitie is terug te vinden in dit Akkoord door extra aandachtspunten of andere accenten.

Dit is een Bestuursakkoord op hoofdlijnen. De concrete uitwerking komt in het Collegewerkprogramma.

Economische ontwikkelingen

De economische ontwikkelingen maken de uitdaging om sterker te worden groot. Ook de gemeente Westland heeft te maken met de gevolgen van de economische recessie: ondernemers die het moeilijk hebben, een stagnerende woningmarkt en onder druk staande grondexploitaties. Wij signaleren dat de verdien capaciteit (oftewel het rendement) in het greenportcluster, maar ook bij de overige bedrijvigheden terug loopt. In de afgelopen jaren is de werkloosheid in Westland flink toegenomen. Hoewel in vergelijking met andere gemeenten de werkloosheid hier nog relatief laag is, heeft ruim 5,7% van de beroepsbevolking van Westland nu geen baan (bron: UWV jan 2014).

Sociale context

Naast landelijke trends van vergrijzing en individualisering zorgen de drie decentralisaties (Jeugdzorg, Participatiewet en Zorg/Wmo) voor een taakverzwaring van de gemeente, met mogelijk meer of andersoortig beroep op sociale voorzieningen. De landelijke overheid ziet in de decentralisaties het voordeel dat de gemeente haar inwoners kent en daarom een betere invulling kan geven aan de zorgplicht in het sociale domein. Bovendien, zo luidt de opvatting, is de gemeente in staat efficiënter zorg te organiseren, waardoor zij met minder geld toe kan. In de transitie van sociale taken van Rijk naar gemeenten staat de burger centraal. De decentralisaties bieden de kans meer maatwerk te leveren en de bureaucratie te verminderen.

Wij hechten aan het organiseren van zorg dicht bij de mensen in aansluiting op de dorpenstructuur en de sociale kracht van Westland. Daarbij is het essentieel dat de gemeente, inwoners, vrijwilligers, maatschappelijke organisaties en ondernemers zich verantwoordelijk voelen en hun krachten bundelen.

Wij hebben er vertrouwen in dat de sociale cohesie in Westland voldoende weerbaar is en veerkracht heeft om mensen die het nodig hebben meer kansen te bieden en in hun kracht te zetten.

Leefbaarheid

Westland wil een gemeente zijn waar mensen prettig en veilig kunnen wonen, werken en recreëren. Er is een goede infrastructuur van basisvoorzieningen zoals sportaccommodaties, cultuurvoorzieningen en scholen. Ook in de buitenruimte is de afgelopen jaren geïnvesteerd, hoewel onontkoombare bezuinigingen stevige keuzes noodzakelijk maakten. Binnen de financiële mogelijkheden wordt gezocht naar verbeteringen. Erkend wordt dat de bereikbaarheid van Westland en de dorpen onderling een blijvend aandachtspunt voor de economie en het sociale leven is.

Randvoorwaarden

Een gezonde financiële huishouding en adequate dienstverlening zijn randvoorwaarden voor een sterke economie, sociale kracht en een aantrekkelijk Westland. Concreet betekent dit een sluitende meerjarenbegroting met een duidelijke risicoparagraaf. Anderzijds een eigentijdse dienstverlening met minder regels en een digitaal aanbod van producten en diensten, uitgevoerd door een professionele en slagvaardige organisatie.

Rol gemeente

De ambities in dit Bestuursakkoord betekenen dat de gemeente rolbewust moet handelen en scherp moet zijn op haar toegevoegde waarde bij de aanpak van economische en maatschappelijke vraagstukken. Hierbij willen wij een lokale overheid zijn die:

- burgers, bedrijven en instellingen centraal stelt;
- ruimte geeft en 'niet overal van is', maar randvoorwaarden creëert en aansluit op initiatieven vanuit de samenleving en het bedrijfsleven;
- op alle beleidsterreinen extern georiënteerd is en samenwerkingsgericht is via netwerken, lobby, branding en versterking van de positie van Westland in de (metropool)regio, landelijk, in Europees verband en internationaal;
- slagvaardig, eigentijds, efficiënt en resultaatgericht werkt,
- samenwerking zoekt met de samenleving en het bedrijfsleven bij het formuleren en uitvoeren van beleid.

Ambities

Op basis van de beschreven context hebben wij een Bestuursakkoord opgesteld dat gebaseerd is op de volgende uitgangspunten:

- Een concurrerend ondernemings- en vestigingsklimaat
- Grote sociale kracht
- Aantrekkelijke leefomgeving
- Eigentijdse dienstverlening
- Financiële soliditeit

Rode draad in het bereiken van onze economische en sociale ambities is duurzaamheid.

Met dit Bestuursakkoord, dat mede op basis van input van andere partijen in de Raad en samenleving is gevormd, zetten we de koers uit voor de bestuursperiode 2014-2018.

Tot slot danken wij de formateurs, Martin Buitelaar en Karin Zwinkels voor hun constructieve begeleiding van de coalitieonderhandelingen. Mede dankzij hun inzet ligt er een Bestuursakkoord dat een inspirerende basis vormt om de komende vier jaar met enthousiasme te bouwen aan een op alle fronten sterk en aantrekkelijk Westland.

Namens de fracties van

CDA Westland
Piet Vreugdenhil

VVD Westland
Pieter Varekamp

GemeenteBelang Westland
Remmert Keizer

Progressief Westland
Ulbe Spaans

STERKE ECONOMIE

De Westlandse economie is gebaat bij een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Bedrijven moeten zich welkom weten in Westland. Een 'open-armen-beleid' is de insteek voor de komende jaren. Westland heeft ruim 8.000 bedrijven die goed zijn voor bijna 60.000 banen. De bedrijven in het greenportcluster (teelt, handel, logistiek, toelevering, dienstverlening) hebben een belangrijk aandeel in de economie van Westland. Belangrijk voor een sterk cluster is voldoende teeltareaal en ruimte voor de overige glastuinbouwactiviteiten, met extra aandacht voor agrologistiek en kennis en innovatie. Naast het greenportcluster is er veel werkgelegenheid en bedrijvigheid in de detailhandel, zakelijke dienstverlening, zorg, het onderwijs en recreatie en toerisme.

In het kader van de economische ontwikkeling van Westland zijn voor de komende bestuursperiode de volgende speerpunten geformuleerd:

- **Trekkersrol van de gemeente** in de samenwerkingsverbanden Greenport Westland-Oostland en Greenport Holland. De samenwerking met de provincie Zuid-Holland, Mainport Rotterdam en kennisinstellingen binnen en buiten de metropool-

regio (MRDH) en Zuidvleugel wordt versterkt. De gemeente blijft uitvoeringsorganisaties die de slagkracht van de regio verhogen, zoals InnovationQuarter, ondersteunen. Daarnaast gaan wij samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen de Bedrijfslevensvisie 2030¹ uitwerken en uitvoering geven aan Westland Agenda II².

- **Innovatie in de Greenport**

Voor innovatie in de Greenport ondersteunt de gemeente het bedrijfsleven bij een combinatie van verbreding naar nieuwe markten en nieuwe producten, internationalisering en verbinding met andere sectoren, zoals *life science* en chemie. Door nieuwe product-markt-combinaties te ontwikkelen, ontplooit het Westlandse bedrijfsleven nieuwe economische activiteiten. Daarmee versterkt de Greenport zijn positie als internationaal kenniscentrum op het gebied van veredeling, inhoudsstoffen³, gebruik van restmaterialen, in teelt en techniek en specialisaties in niches. De gemeente legt hiertoe de noodzakelijke verbindingen en opent de nodige deuren.

- **Externe positionering van Westland**

Westland heeft de wereld veel te bieden. Het Westlandse bedrijfsleven

opereert in toenemende mate wereldwijd en exporteert kennis en innovatie, producten en technieken en geeft daarmee antwoord op vraagstukken rondom voedselzekerheid, voedselveiligheid en duurzaam gebruik van energie en water. Deze ontwikkelingen in Westland moeten bij een breed publiek bekend worden. Dit geeft het imago van Westland een positieve stimulans en vergroot de aantrekkelijkheid van Westlandse bedrijven op de arbeidsmarkt. De gemeente speelt hierbij zo nodig een regisserende dan wel faciliterende rol. Gebiedsmarketing krijgt een nieuw profiel. Naast de externe positionering van Westland worden ook acquisitie van bedrijven, *public affairs* en internationalisering belangrijke taken. Samenwerking met andere (marketing) organisaties behoort tot de mogelijkheden. Nog meer dan in de afgelopen periode zal ook het bedrijfsleven een

bijdrage moeten leveren. Het is tenslotte een publiek-private samenwerking waarin beide partijen moeten investeren voor een optimaal resultaat.

- **Greenport Horti Campus**

Westland realiseert samen met het bedrijfsleven en de kennis- en onderwijsinstellingen de Greenport Horti Campus (GHC); internationaal georiënteerd met een breed aanbod aan greenport-gerelateerde MBO- en HBO-opleidingen. Onderdeel van de GHC is de Demokwekerij, met meer inzet op innovatie rondom thema's zoals gezondheid en welbevinden en biobased economy. Tevens wordt er bij de GHC een centrum voor innovatoren gerealiseerd. De gemeente richt zich op de samenwerking tussen onderwijsinstellingen (vanaf de basisschool) en het bedrijfsleven (Samenwerking Onderwijs en Bedrijfsleven, SOB) op bijvoorbeeld het gebied van techniek

1 Titel: Mondiale tuinbouwkern voor voedselvoorziening, gezondheid en welbevinden.

2 In 2009 hebben de gemeente, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld de eerste Westland Agenda opgesteld. De agenda was bedoeld om Westland sterker uit de crisis te laten komen. De positieve ervaringen met de eerste Westland Agenda hebben de gemeente en het bedrijfsleven doen besluiten een aantal zaken op te pakken vanuit een tweede Westland Agenda, vooral gericht op innovatie.

3 In biomassa kunnen werkzame stoffen zitten die interessant zijn voor diverse toepassingen en markten. Denk bijvoorbeeld aan de farmaceutische of de cosmetische industrie. Dit kunnen stoffen met een medicinale werking zijn, kleurstoffen, of geur- en smaakstoffen voor bijvoorbeeld parfums. Maar ook gewasbeschermingsmiddelen.

en technologie. De gemeentelijke rol bij deze ontwikkelingen is vooral het bij elkaar brengen van partijen en faciliteren.

■ Gezond midden- en kleinbedrijf (MKB)

Dit is cruciaal voor de Westlandse economie en de vitaliteit van de dorpscentra. Vergelijkbaar met de Westland Agenda⁴ gaan wij een investeringsagenda opstellen gericht op MKB-bedrijven die niet-greenport-gerelateerde activiteiten ondernemen. Het gaat om het brede palet aan MKB (horeca, detailhandel, toerisme en recreatie) en de diverse vormen van zakelijke dienstverlening. De aantrekkelijkheid van de winkelcentra, afhankelijk van de schaal van de desbetreffende kern, is hierbij van groot belang. Hieraan wordt bijgedragen door concentratiebeleid om leegstand te vermijden en meer interactie met de horeca in de centra. Ook komen er financiële middelen om cameratoezicht in het openbaar gebied uit te breiden.

■ Duurzame arbeidsmarkt

In verband met de oplopende werkloosheid wordt extra ingezet op het binnenhalen van bedrijven om daarmee nieuwe werkgelegenheid te creëren. De gemeente staat voor een duurzame arbeidsmarkt met een goed woon- en werkklimaat en extra aandacht voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. De gemeente geeft het goede voorbeeld door uitvoering te geven aan de Participatiewet en mensen met een arbeidsbeperking werk te bieden. Daarnaast worden stageplaatsen aangeboden aan scholieren en studenten en wordt gewerkt met trainees.

■ Goede bereikbaarheid

Het is essentieel dat Westland voor alle weggebruikers goed bereikbaar is vanaf het Rijkswegennet. Ook de ontsluiting van bedrijventerrein Teylingen in 's Gravenzande en de aanleg van de Oostelijke Randweg in De Lier willen wij in deze periode

realiseren. Westland heeft een agrologistieke spilfunctie. Er zijn betere verbindingen nodig van logistieke versketens tussen Greenport en Mainport Rotterdam. Om te zorgen voor een goede regionale bereikbaarheid van Westland met het openbaar vervoer onderzoeken wij het rendement en de effecten van aansluiting van Westland op de lightrailstructuur.

■ Ruimte voor ondernemers

Een sterk vestigingsklimaat en ruimte laten voor meer bedrijvigheid vragen om het vereenvoudigen en schrappen van regels en minder bureaucratie. Projecten zoals 'Ontslakken'⁵ en 'Bouwen op vertrouwen'⁶ dragen hier in belangrijke mate aan bij, net zoals uitbreiding van de digitaliseringsmogelijkheden (bijvoorbeeld het 'Ondernemingsdossier'⁷). In dit kader experimenteren wij ook met welstandvrij bouwen en het aanleggen van *free economic zones*⁸.

■ Uitvoering Duurzaamheidsagenda

Belangrijk speerpunt bij de uitvoering van de Duurzaamheidsagenda is de energietransitie in de glastuinbouw (aardwarmte, warmtepijp Rotterdam en zonne-energie). Alle mogelijkheden

rond het opwekken van duurzame energie staan open; er worden op voorhand geen duurzame energiebronnen uitgesloten. Ten aanzien van aardwarmteboringen wordt de rol van de gemeente nader bepaald; rechtstreekse participatie of deelname via Westland Infra. Met het bedrijfsleven, mede-overheden en financiers voeren we het rapport 'Moderne glastuinbouw in Westland' uit. De rol van de gemeente is vooral faciliterend.

De gemeente geeft het goede voorbeeld in de duurzaamheidsopgave door bijvoorbeeld de openbare verlichting en het gemeentelijk wagenpark zoveel mogelijk te verduurzamen.

■ Ruimte voor toerisme en recreatie

Door meer in te zetten op toerisme en recreatie willen wij meer mensen van buiten onze gemeente kennis laten maken met de kust en Westland, mede ten behoeve van een positiever imago van Westland en uitbreiding van de werkgelegenheid. Nieuwe mogelijkheden voor vaar- en verblijfsrecreatie worden samen met marktpartijen gezien, evenals mogelijkheden voor meer ruiterspaden (inclusief strandopgang indien mogelijk).

4 Een samenwerkingsvorm tussen gemeente en bedrijfsleven waarbij vanuit gezamenlijke inzet en financiering wordt gewerkt aan concrete projecten om Westland verder te helpen.

5 Centraal in de Actieagenda Bouw staat de vraag hoe men ervoor kan zorgen dat de woning- en utiliteitsbouw sterker uit de crisis komt. Eén van de zeventien acties die de Actieagenda Bouw heeft aangewezen is het ontslakken van gebiedsontwikkeling oftewel het versimpelen, versnellen en ontmantelen van regels, aanpak, beleid en houding om gebiedsontwikkelingen en concrete bouw toch hun doorgang te laten vinden in crisistijd.

6 Het landelijke project 'Bouwen op vertrouwen' heeft tot doel vergunningverlening te verbeteren.

7 Het Ondernemingsdossier maakt het delen van informatie tussen ondernemingen en overheden makkelijker en efficiënter. Het is een nieuwe en vooral slimme manier van informatie uitwisselen tussen bedrijven en overheden.

8 Free economic zones; In een nader te bepalen gebied de ruimte geven om nieuwe agro gerelateerde activiteiten te ontplooiën zonder belemmeringen.

SOCIALE KRACHT

Het sociale domein is volop in beweging. Met de drie decentralisaties (Jeugdzorg, Participatiewet en Zorg/Wmo) vindt een verschuiving plaats van verantwoordelijkheden van Rijk naar gemeenten én van gemeente naar inwoners. Wij erkennen dat de druk op mantelzorgers daardoor toe kan nemen. De decentralisaties hebben ook gevolgen voor diverse partners van de gemeente, waarbij Patijnenburg een schakelrol speelt in de uitvoering van de Participatiewet. De opgave is enerzijds het verder ontwikkelen van de rol van de sociale werkvoorziening in de regio en anderzijds het intensiveren van de werkgeversbenadering. De gemeente is mede door de bezuiniging die het Rijk toepast genoodzaakt selectiever te zijn in haar aanbod, maar de ondersteuning voor de mensen die dit nodig hebben blijft bestaan. Vitis speelt daarin een belangrijke rol. Niemand mag buiten de boot vallen. Hierbij hebben we ook aandacht voor gelijke kansen voor alle inwoners vanuit de emancipatiegedachte⁹.

Goede zorg

Bij de uitvoering van de nieuwe taken staat goede zorg voorop. De gemeente hanteert de menselijke maat, zorgverlening dicht bij de mensen en actieve participatie (o.a. via regulier werk of vrijwilligerswerk en deelname aan

sociale activiteiten) als uitgangspunt. Inwoners worden aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid en hun zelfredzaamheid wordt ondersteund. Mensen die niet op eigen kracht kunnen participeren in de samenleving laten we niet aan hun lot over. Het is de taak van de gemeente ervoor te zorgen dat de mensen die het nodig hebben een betaalbaar en passend hulpaanbod krijgen. Daarnaast stimuleren we dat senioren zolang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Vernieuwende woon-zorg-concepten zijn hierbij van groot belang.

De gemeente gaat hierin een faciliterende rol vervullen. Fundament van onze aanpak is de omslag van aanbod- naar vraaggericht werken. Hierbij hoort dat de gemeente de behoeften kent, waar mogelijk vrijwilligers en mantelzorgers inzet en professionele hulp inkoop waar nodig.

Aanbod dichtbij

Goede informatievoorziening aan burgers is belangrijk. Mensen moeten weten waar zij met hun hulpvraag terecht kunnen. We zetten in op sociale wijkteams die inwoners met een zorgvraag snel in beeld hebben. De teams bieden ondersteuning bij het vinden van hulp in de directe omgeving of geleiden mensen door naar professionele hulp.

Daarbij is het van belang dat partijen hun aanbod dicht bij de Westlandse inwoner organiseren.

Samen aan de slag

Gemeente en samenleving staan voor een grote uitdaging. Binnen de samenleving is een cultuurverandering noodzakelijk om de fundamentele slag naar meer eigen verantwoordelijkheid te maken. We zien het als onze rol om inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties, verenigingen en geloofsgemeenschappen goed te betrekken bij alle ontwikkelingen, want zij zijn de motor van de samenleving. We bieden ruimte voor nieuwe manieren van samenwerken. De Westlandse dorpenstructuur met de sterke sociale samenhang biedt een goed vertrekpunt en geeft vertrouwen dat we de nieuwe uitdagingen samen aankunnen.

Uitgangspunten nieuwe werkwijze

In samenwerking met maatschappelijke partners en de gemeenten in de regio werken we een goed doordachte en effectieve nieuwe werkwijze uit. Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- inzet van het eigen sociale netwerk waar het kan en professionele zorg waar het moet
- maximale inzet op preventie om een beroep op professionele zorg te voorkomen
- één gezin, één plan, één regisseur
- geen wachttijden voor voorzieningen zoals schuldhelpverlening
- fonds voor schrijnende gevallen
- goede basisvoorzieningen voor iedereen
- ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers
- hanteren van de menselijke maat

⁹ Het LHBT-beleid (lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen en transgenders) wordt voortgezet.

- toegankelijke en ter zake kundige dienstverlening
- samenwerking met cliëntenraden en zorgpartners
- als zorg nodig is, dan direct en van voldoende kwaliteit beschikbaar
- toegankelijke informatie naar de burgers over advisering en ondersteuning, naast een fysiek loket voor hulpvragen
- keuzevrijheid voor mensen met een hulpvraag

Invoering kengetallen

Financieel uitgangspunt is dat we de nieuwe taken budgettair neutraal uitvoeren. Om na het beëindigen van geoordeelde gelden vanuit het Rijk financiële neutraliteit te handhaven is het belangrijk de zorgbehoefte te kennen, overzicht van het zorgaanbod te hebben en die goed op elkaar te laten aansluiten. Om een optimum van zorg versus kosten te realiseren zullen we door middel van kengetallen monitoren. Deze getallen geven inzicht in de hoeveelheid en kwaliteit van de zorg, de aanbieders, professioneel en vrijwillig, versus de kosten. De te vervaardigen sociale monitor kan hierbij een hulpmiddel zijn. De Wmo-reserve blijven we inzetten voor het sociale domein.

Extra accenten

Verder leggen we de komende bestuursperiode extra accent op de volgende onderwerpen:

■ **Zachte landing**

Continuïteit van zorg vinden wij belangrijk. Daarom willen wij een zachte landing in 2015. Dit biedt ons ook de mogelijkheid om ons in 2015

voor te bereiden op de jaren erna en hiervoor integraal beleid te formuleren.

■ **Ruimhartiger minimabeleid**

Met een ruimhartiger minimabeleid wordt voorkomen dat inwoners en ondernemers door de huidige crisis niet meer kunnen participeren in de samenleving.

■ **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)**

Samen met het bedrijfsleven bouwt de gemeente MVO verder uit, met als doel meer mensen aan het werk te krijgen. Een keurmerk met criteria is nodig om te kunnen controleren of de afspraken worden nagekomen, mede om de Participatiewet tot een succes te maken. Als gemeente geven we het goede voorbeeld. Onder de vlag van MVO kijken we ook naar mogelijkheden om in ons zakendoen voorrang te geven aan bedrijven die vrij zijn van kinderarbeid en discriminatie en werken aan duurzaamheid.

■ **Aanpak (jeugd)werkloosheid**

Aandacht voor de effecten van werkloosheid is een prioriteit, omdat ook in Westland steeds meer mensen langs de kant staan. Vanuit de gedachte van een duurzame arbeidsmarkt wordt samen met het bedrijfsleven actief ingezet op uitvoering van de Participatiewet. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan jongeren door een snelle begeleiding naar werk of school en inzet van stages en blijvende begeleiding tijdens het werk. Ook hier heeft de gemeente een voorbeeldfunctie. We handhaven streng op uitkeringsfraude.

■ **Zorgaanbod dichtbij**

Om voldoende zorgaanbod dichtbij te borgen gaan we met de zorginstellingen in gesprek, met de wens het huidige behandelcentrum in Naaldwijk uit te bouwen tot polikliniek met nachtapotheek.

■ **Goed onderwijs en adequate onderwijsvoorzieningen**

Deze zijn essentieel voor kansrijk opgroeien en een goed opgeleide en gezonde jeugd. Initiatieven om brede schoolontwikkeling mogelijk te maken, worden ondersteund (naar het voorbeeld van Heenweg). Aanpassingen aan schoolgebouwen voor minder valide leerlingen in

het kader van passend onderwijs maken deel uit van het integraal huisvestingsplan onderwijs. We gaan het gesprek aan met schoolbesturen die met krimpsituaties geconfronteerd worden. De stichting Westlandse Natuur- en Milieueducatie (WNME) en SOB krijgen een rol in het aanbieden van (buitenschoolse) educatieve programma's om leerlingen voor te bereiden op een beroepskeuze voor agro/logistiek/techniek. 'Cultuureducatie met kwaliteit' zal onder regie van Cultuurweb worden voortgezet. We onderzoeken hoe sportaccommodaties beter benut kunnen worden voor bewegingsonderwijs.

AANTREKKELIJK WESTLAND

Naast een sterke economie en een krachtige samenleving is het belangrijk dat mensen prettig kunnen wonen, werken en recreëren in Westland. Dit vraagt om een aantrekkelijk leefklimaat met goede voorzieningen voor sport, cultuur en onderwijs, een buitenruimte die schoon, heel en veilig is en goede verbindingen tussen de kernen. In dit kader zijn voor deze bestuursperiode de volgende speerpunten geformuleerd:

■ Goede verbindingen tussen de kernen

Daarbij gaat het om adequate infrastructuur voor auto's, fietsers en voetgangers. De komende periode

geven we uitvoering aan de OV-visie Westland. Dit alles is van belang voor woon-werkverkeer, studenten en specifieke doelgroepen zoals ouderen. Naast de bestaande vormen van vervoer willen wij ook andere vervoersmogelijkheden bekijken. Omdat Westland een drukke gemeente is, met veel vrachtverkeer, is verkeersveiligheid voor alle weggebruikers een belangrijk aandachtspunt (bijvoorbeeld veilige school-thuis-routes).

■ Veilig Westland

Samen met politie, particuliere beveiligingsbedrijven, Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) en

buurtpreventen werken we aan het verder vergroten van de veiligheid in de gemeente. Burgernet, maar ook Buurtbemiddeling zijn daarbij belangrijke instrumenten. Wij hechten er belang aan om burgers meer te betrekken bij een schoon, heel en veilig Westland. Initiatieven zoals een WhatsApp-groep van buurtbewoners die elkaar waarschuwen bij onraad kunnen breder aandacht krijgen. Speciale aandacht gaat naar preventie voor zowel inwoners als bedrijven (overval-trainingen en voorlichting).

■ Aantrekkelijke dorpscentra

De realisatie van de huidige centrumplannen wordt voortgezet. Daarnaast onderzoeken we of er mogelijkheden zijn om de bereikbaarheid en het parkeren in Wateringen te verbeteren. We gaan een visie opstellen voor de herontwikkeling van de omgeving Verdilaan in Naaldwijk. Ook zetten wij in op de herontwikkeling van de vrijkomende gemeentehuizen.

■ Ruimte voor cultuur

We vinden cultuur belangrijk; het biedt mogelijkheden voor persoonlijke ontplooiing, ontwikkeling en invulling op het gebied van muziek, toneel en kunst (dans, erfgoed, zang). Culturele verenigingen, groot en klein, amateurs en professionals, hebben hun eigen rol in de samenleving. Hierbij gaat het zowel om het passief beleven van cultuur als het actief deelnemen. Cultuurweb heeft de taak verenigingen te stimuleren om hun ondernemingszin en daarmee de eigen kracht te vergroten. Indien verenigingen daadwerkelijk dreigen om te vallen,

dan treedt Cultuurweb in overleg om op basis van levensvatbaarheid tot een oplossing te komen. We onderzoeken in samenwerking met het bedrijfsleven de mogelijkheden voor een 'Westlandpas' voor alle Westlanders voor het gebruik van recreatieve, culturele en sportvoorzieningen. De mogelijke samenwerking daarin met omliggende gemeenten wordt hierin meegenomen.

■ Aantrekkelijke buitenruimte

De aantrekkelijkheid van de buitenruimte is medebepalend voor de leefbaarheid in de dorpskernen. Meer groen in de woonwijken en centra en groen langs de hoofd- en toegangswegen als visitekaartje van de gemeente zijn van belang. Ook de ontwikkeling van bijvoorbeeld de Poelzone en de Zwethzone leveren een bijdrage aan het vergroten van de aantrekkelijkheid van Westland. Daarnaast stimuleren we dat er meer aandacht is voor de aankleding van de directe omgeving van glastuinbouwbedrijven. Voor elke boom die de gemeente kapt, komen er twee terug. We gaan ook kijken of we extra groen/natuur kunnen creëren door gebruik te maken van tijdelijk beschikbare gronden. Braakliggende terreinen kunnen geschikt gemaakt worden voor biologielessen (wilde tuinen, moestuinen) en 'woeste', uitdagende groene speelsterreinen. Een aantrekkelijke buitenruimte is niet alleen de verantwoordelijkheid van de gemeente; ook inwoners en bedrijven zijn hiervoor verantwoordelijk. Wij wijzen hen op die verantwoordelijkheid en faciliteren waar mogelijk.

■ **Voldoende betaalbare woningen**

Wij staan voor voldoende betaalbare woningen voor jongeren, gezinnen en ouderen. De gemeente maakt prestatieafspraken met corporaties over o.a. de kernvoorraad, het verkoopbeleid en de leefbaarheid. We zetten in op bouwen naar behoefte, waarbij levensloop-geschiktheid een uitgangspunt is. Dit komt tot uitdrukking in een Westlands woonprogramma, één omvattend programma en actieplan waarin beleid en uitvoering zijn gebundeld. De rode draad daarin is dat het aanbod moet aansluiten op de Westlandse behoefte en een duurzaam karakter heeft. Om een koopwoning voor meer mensen bereikbaar te maken, blijven we de starterslening en erfpacht

inzetten. Ook komt er ruimte voor welstandvrij bouwen.

■ **Goede sportaccommodaties**

De sportaccommodaties houden we op niveau. Daarbij hebben we speciale aandacht voor de noodzakelijke aanpassingen omwille van de bereikbaarheid en veiligheid van sportpark de Hoge Bomen in Naaldwijk en de bespeelbaarheid van de velden en het parkeren op het Julianasportpark in 's-Gravenzande. Topsporters zetten Westland op de kaart. Samen met de Stichting Topsport Westland, Sportservice Zuid-Holland, topsportverenigingen en het bedrijfsleven verkennen we de mogelijkheden voor ondersteuning van topsporters en de mogelijke

rol van de gemeente hierbij.

We respecteren het eerder genomen besluit over de sluiting van de zwembaden De Waterman en de Hoge Bomen. Als er in navolging van het burgerinitiatief Waterman Natuurlijk! een nieuw burgerinitiatief voor de Hoge Bomen komt, dan staan wij daar welwillend tegenover mits aan de veiligheidseisen wordt voldaan en er geen gemeentelijke middelen nodig zijn. Bij de sluiting van deze baden maken wij een visie op de herontwikkeling van deze locaties.

■ **Efficiënt gebruik van accommodaties**

We werken het accommodatiebeleid samen met de verenigingen uit. De status van de opgeschorte 25%-regeling ten behoeve van sport-

accommodaties wordt hierbij betrokken. Multifunctioneel gebruik en harmonisatie van de tarieven zijn het uitgangspunt. Speciale aandacht gaat uit naar het gebruik van accommodaties ten behoeve van gymonderwijs. Verder moet er ruimte zijn voor ondernemerschap van verenigingen, waarbij oneerlijke concurrentie die de horeca kan ondervinden, voorkomen moet worden. Door te werken met een zoek- en boekstelsel worden vraag en aanbod zo goed mogelijk op elkaar afgestemd.

THEMA

EIGENTIJDSE DIENSTVERLENING

We gaan voor een eigentijdse dienstverlening van hoog niveau, waarbij zoveel mogelijk gebruik wordt gemaakt van digitale mogelijkheden en processen zo zijn ingericht dat we aansluiten bij de vraag van inwoners, instellingen en bedrijven. Instrumenten die we hierbij inzetten zijn internet-consultatie en de sociale monitor. De ervaringen die zijn opgedaan met de wijze van samenwerking met het bedrijfsleven in de Westland Agenda betrekken we in onze dienstverlening. Voorop staat dat we de producten en

diensten toegankelijk maken en eenvoudig en tijdig leveren. Via het Klant Contact Centrum moet het grootste deel van de vragen direct worden afgehandeld. De organisatie bouwt accountmanagement verder uit; voor complexe vraagstukken is er één aanspreekpunt. We blijven kijken waar regels geschrapt kunnen worden en staan voor een goede uitvoering van het (met het bedrijfsleven tot stand gebrachte) inkoop- en aanbestedingsbeleid. Aan het begin van deze bestuursperiode wordt dit beleid geëvalueerd.

Eigentijdse dienstverlening vraagt om een naar buiten gerichte houding van de medewerkers. Zij weten wat er speelt in Westland en haar omgeving en gaan oplossingsgericht te werk. Dit draagt bij aan een slagvaardige, efficiënte, ondernemende en resultaatgerichte organisatie, waarin mensen met beide benen in de samenleving staan en op een effectieve manier samenwerken met partners in Westland, de regio en op landelijke, Europese en internationale schaal. Voor de positie van Westland en de Greenport is het van belang dat de organisatie wordt versterkt op het werkveld van *public affairs*.

Het is wenselijk dat de griffie-organisatie ter ondersteuning van de gemeenteraad

één-op-één wordt aangesloten op de wensen en behoeften van de gemeenteraad. Met dat doel wordt conform de eerder uitgesproken wens van de gemeenteraad in 2014 een onderzoek uitgevoerd.

FINANCIËN

Bij Westland is financiële soliditeit leidend. Er gaat bij de gemeente tussen 2014 en 2017 jaarlijks een bedrag van circa € 234 miljoen om. In de komende bestuursperiode wordt bepaald welke (nieuwe) normen gehanteerd kunnen worden in de relatie tussen bezittingen en schulden, om hierop vervolgens te kunnen sturen.

Woonlasten

De woonlasten worden gemiddeld genomen niet meer verhoogd dan met het inflatiepercentage. Als de financiële situatie van de gemeente deze bestuursperiode verbetert, wordt met voorrang invulling gegeven aan het minder laten stijgen van de OZB dan de macronorm, respectievelijk het inflatiepercentage (tot mogelijk 0% OZB-verhoging).

Schuldpositie

Aan bezittingen heeft Westland op basis van de begroting 2014 voor bijna € 700 miljoen op de balans staan en aan schulden een bedrag van € 313 miljoen. De reserves en voorzieningen die het eigen vermogen op de balans zichtbaar maken, bedragen ruim € 252 miljoen.

Tegenover de schulden van de gemeente staan bezittingen. Schuld is daarmee nog geen verlies. Een aanzienlijk deel van de gronden is met geleend geld gekocht. De rentekosten vormen een substantieel deel van de uitgaven. Het grondbeleid is er op gericht gronden

te verkopen of exploiteren, zodat de rentekosten gereduceerd worden. In het verlengde daarvan zal de schuldpositie van de gemeente de komende vier jaar verbeteren.

Pijlers

Belangrijke pijlers van het financiële beleid gedurende de komende bestuursperiode zijn:

- werken met een reëel sluitende meerjarenbegroting
- geen nieuwe belastingen
- structurele uitgaven gedekt door structurele inkomsten
- voldoende weerstandsvermogen
- kostendekkende tarieven met uitzondering van lijkbezorging
- omlaag brengen van het totale bedrag aan grondposities en de daarmee samenhangende rentelast; verder beperken van de risico's van gemeentelijke grondposities
- minimaliseren gemeentelijke vastgoedportefeuille

Met de decentralisaties in het sociale domein komt een aanzienlijke hoeveelheid geld naar de gemeentelijke overheid voor het uitvoeren van de zorgtaken. In eerste instantie zijn deze gelden geoormerkt. Het oormerk zal in de nabije toekomst verdwijnen. De gemeente ontwikkelt een financieel kengetal, gebaseerd op de eerst gelabelde en toegekende gelden, zodat de financiële middelen in juiste verhouding met het totaalbudget

beschikbaar blijven om aan deze taak te voldoen. De Wmo-reserve (en mogelijke overschotten) blijven we inzetten voor het sociale domein.

Uitwerking

Dit Bestuursakkoord zal concreet worden uitgewerkt in het Collegewerkprogramma, dat met een sluitende meerjarenbegroting zal worden gepresenteerd.

TEN SLOTTE

Met dit Bestuursakkoord willen de fracties van CDA Westland, GemeenteBelang Westland, VVD Westland en Progressief Westland de gemeente Westland de komende jaren vooruit helpen vanuit een financieel gezonde positie. De gemeente kan dat niet alleen en doet een beroep op de samenleving mee te denken

en mee te doen. In dit Akkoord zijn de afspraken op hoofdlijnen gemaakt. Dat biedt de mogelijkheid om de invulling ervan gezamenlijk vorm te geven. De komende jaren werken we binnen de gemeenteraad graag constructief en respectvol samen aan een op alle fronten sterk Westland.

Postadres: Postbus 150
2670 AD Naaldwijk
T (0174) 673 497
F (0174) 673 600
E belastingen@gemeentewestland.nl
I www.gemeentewestland.nl

